

3^e zondag van de Veertigdagentijd.
Wouter Blesgraaf SJ

Het Evangelie van vandaag begint met nieuwsberichten. Vers van de pers: 'Onze Romeinse gouverneur doodt talloze gelovigen. Een gemeenschap uit Galilea doelwit'. En: 'Toren stort in: achttien doden gevreesd'. Schokgolven van angst verspreiden zich over mensen van alle afkomst en overtuiging in het Heilig Land. Je kunt het angstzweet haast van de gezichten van Jezus' volgelingen en gesprekspartners aflezen. Niet zo vreemd: stel je voor hoe het is om een politiek leider te hebben die zijn hand niet omdraait voor het doden van een groot aantal mensen. Wat helemaal afschuwelijk is, is dat de slachtoffers werden gedood terwijl ze deden wat voor hen het heiligst was: hun God aanbidden. Je kunt de mensen rond Jezus denken: Is niemand dan veilig? Is er dan niets heilig voor onze politieke leider?

Ondertussen blijft Jezus kalm. Hij raakt niet in paniek en gaat ook niet wanhopen. Jezus belichaamt de rechtvaardige 'die niet bang is voor slecht nieuws', zoals de Psalmist zegt. Jezus heeft bovendien nog enkele woorden van wijsheid voor iedereen die maar wil luisteren: 'Deze slachtoffers waren geen ergere zondaren dan anderen. Nee, dit kan iedereen overkomen.' Hmm. Niet direct geruststellende woorden. We hadden wellicht woorden van troost en barmhartigheid in de stijl van paus Franciscus verwacht. Waarom gebruikt Christus zulke woorden? Het antwoord ligt in onszelf. Het is al te gemakkelijk om ons af te sluiten voor het leed van anderen. We willen gewoon niet dat onze dagelijkse routine verstoord wordt. 'Honderden mensen kwamen om in de storm en overstromingen van de cycloon Idai in Mozambique, Malawi en Zimbabwe? Een vreselijke tragedie voor hen, maar ik moet de kinderen nog ophalen van de crèche. Of nog wat brood en melk kopen. Ik wil er niet teveel bij stilstaan, want ik heb al genoeg om me zorgen over te maken.

Daarom juist zegt Jezus niet gewoon dat het leven kwetsbaar is. De mensen in Jezus' tijd wisten dat het leven kwetsbaar is, en wij weten dat eveneens. Het punt is dat we een muur rondom ons ontwikkelen die ons van deze kwetsbaarheid moet afschermen.

Maar als we er ons toe zouden zetten om even stil te staan bij de ellende van anderen, zouden we wellicht een waardevolle les leren. Als we laten bezinken dat 'het zou ons hebben kunnen overkomen', dan zouden we kunnen beseffen hoe belangrijk, hoe wezenlijk voor ons het is om altijd verbonden te zijn met en afgestemd te zijn op het koninkrijk van God, Gods wil voor ons. Voor zover we dat niet zijn, is er ruimte voor bekering bij ons.

Naast dat het leven kwetsbaar is, toont het eerste verhaal ons meer. Het bevestigt dat we er niet van uit kunnen gaan dat anderen dat wat voor ons heilig is, zullen respecteren. Echter, het tweede voorbeeld is meer nieuwswaardig voor ons – ook al omdat het door Jezus Zelf wordt gegeven. De Siloamtoren was niet gewoon maar een toren. Het was een cruciaal deel van de stadsmuren rond Jeruzalem. Het beschermde de enige waterbron die nooit droogviel. Van wezensbelang voor tijden van droogte, maar ook: wezenlijk in geval van belegering door vijandelijke legers. Al tijdens Jezus' aardse leven hing opstand tegen het Romeinse Rijk in de lucht. De Siloamtoren zou de hoeksteen van iedere verdediging van Jeruzalem zijn. En nu is het ingestort en heeft het achttien mensen begraven. Onze lieve Heer gebruikt dit voorbeeld heel bewust. Als Hij tot ons zou spreken, zou Hij zeggen: 'Stel je vertrouwen niet in militaire macht! Stel je vertrouwen niet in gewapende opstand!' Maar wellicht ook: 'Stel je vertrouwen niet in eigendom of verzekeringen. Stel in plaats daarvan je vertrouwen op Gods barmhartigheid en genade.'

Op Gods genade vertrouwen – dit klinkt vertrouwd. Maar het voorbeeld van de vijgenboom laat zien hoe ver dit kan gaan. De vijgenboom is nutteloos. Hij doet niet wat hij hoort te doen: goede vruchten geven. Als je een stuk gereedschap hebt dat niet werkt, kun je twee dingen doen: het weggoien of

het repareren. God kiest de tweede optie: het meer aandacht en liefde geven. Hij houdt de eerste mogelijkheid (heel nadrukkelijk) open, maar let op wat God daadwerkelijk doet: het een nieuwe kans geven.

Dit kan onverwachte resultaten hebben. Kijk maar naar de Eerste lezing van vandaag. Mozes is een tachtigjarige, een herder in the middle of nowhere. Hij was gedwongen om in ballingschap te gaan uit het Egyptische hof waar hij was opgegroeid, vanwege een grote fout: in zijn onbeheersbare woede had hij een Egyptische slavendrijver gedood. Zelfs de joodse mannen die ervan getuige waren, werden heel bang van hem. Veertig jaar lang woonde hij in de Sinaïwoestijn. En nu, op de leeftijd dat de meeste mensen het rustiger aan moeten doen en zich voorbereiden om naar God te gaan, gebeurt er dit ver-bijs-ter-en-de! De brandende braambos is al wonderbaarlijk genoeg, maar wat pas echt verbazingwekkend is, is dat God Zich aan Mozes openbaart en hem opdraagt om het joodse volk te helpen bevrijden! Een echte tweede kans. Mozes krijgt een tweede kans om een leider van het volk van God te worden. En we weten allemaal hoe het verder ging...

Laten wij stilstaan bij en ons verbazen over de God Die ons tweede kansen geeft. Mogen wij ook gelegenheid geven tot verbazing door aan anderen tweede kansen te geven.